

Lovforslag nr. L 81. Fremsat den 14. november 1997 af skatteministeren (Carsten Koch)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om afgift af affald og råstoffer

(Ophævelse af genanvendelsesvirksomheders adgang til kompensation for affaldsafgiften m.v.)

§ 1

I lov om affald og råstoffer, jf. lovbekendtgørelse nr. 335 af 10. maj 1997, foretages følgende ændringer:

1. § 9, stk. 3, nr. 1, affattes således:

»1) Biomasseaffald, der kan tilføres forbrændingsanlæg uden kommunal anvisning i henhold til Miljø- og Energiministeriets bekendtgørelse nr. 638 af 3. juli 1997 om biomasseaffald, i læs der udelukkende indeholder denne type affald.«

2. § 9, stk. 3, nr. 2, ophæves.

Nr. 3 - 6 bliver herefter nr. 2 - 5.

3. § 12 a, stk. 1, ophæves.

Stk. 2-7 bliver herefter stk. 1-6.

4. § 12 a, stk. 7, der bliver stk. 6, ophæves.

5. § 12 a, stk. 3, der bliver stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Kompensation ydes på grundlag af kommunalbestyrelsens opgørelse af mængden af olie- og kemikalieforurenet sand fra strandrensning samt den af kommunalbestyrelsen afholdte affaldsafgift«.

6. I § 12 a, stk. 6, der bliver stk. 5, ændres »stk. 5« til: »stk. 4«.

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft 1. januar 1998.

Stk. 2. Ansøgninger om kompensation for kalenderåret 1997, der er Miljøstyrelsen i hænde senest den 2. marts 1998, behandles dog efter de hidtil gældende regler.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Lovforslaget indebærer, at genanvendelsesvirksomheders adgang til kompensation for affaldsafgiften ophæves med virkning fra 1. januar 1998.

Endvidere foreslås det, at lovens hidtidige regler om fritagelse for affaldsafgift for halm og træaffald m.v. præciseres, således at fritagelsesbestemmelserne i loven svarer til de tilsvarende i Miljø- og Energiministeriets nye bekendtgørelse om biomasseaffald.

Forslaget om ophævelse af kompensationsordningen fremsættes på baggrund af resultaterne af en undersøgelse af kompensationsordningen vedrørende affaldsafgiften, som er gennemført af et tværministerielt udvalg i foråret 1997.

Udvalget blev nedsat på baggrund af, at regeringen i bemærkningerne til forslaget om ændring af lov om afgift af affald og råstoffer (L 106) i december 1996 havde tilkendegivet, at den eksisterende kompensationsordning skulle undersøges nærmere, særligt med henblik på at afdække, om kompensationsordningen giver genanvendelsesvirksomhederne tilstrækkeligt kraftige incitamenter til at sikre størst mulig genanvendelse af det modtagne affald. Det fremgik endvidere af bemærkningerne, at udvalgets konklusioner ville danne baggrund for en beslutning om kompensationsordningens eventuelle videreførelse.

Kompensationsordningen, der har eksisteret siden 1991, giver visse genanvendelsesvirksomheder adgang til delvis kompensation for den affaldsafgift, der betales ved forbrænding eller deponering af det affald, der opstår ved oparbejdning af genanvendeligt affald.

Ordnningen var oprindeligt baseret på årlige aktstykker, men blev lovfæstet ved ændringen af affaldsafgiftsloven i efteråret 1992 (L 70). Kriterierne for, hvilke virksomheder der kan opnå kompensation, fremgik direkte af bemærkningerne til lovforslaget. Sammen med øvrige, administrative bestemmelser fremgår betingelserne for kompensation af bekendtgørelse nr. 350 af 9. maj 1994 om kompensation for affaldsafgiften.

Ordnningen har været benyttet af særligt jern- og metalkrotvirksomheder og virksomheder, der fremstiller papir, glas og plastic af indsamlede returmate-

rialer. De seneste år har ca. 45 kompensationsberettigede virksomheder fået udbetalt knap 22 mill. kr. årligt.

Virksomhederne får kompensation for affaldsafgiften af det affald, der frasorteres eller opstår i forbindelse med oparbejdning af affaldet. Ordningen indebærer således, at virksomhederne får udbetalt kompensation for det affald, som ikke genanvendes. Det er herved de genanvendelsesvirksomheder, der er mindst effektive til at udvinde materialer af affaldet, der oppebærer det største tilskud.

På denne baggrund har det tværministerielle udvalg fundet, at kompensationsordningen isoleret set modvirker et af de overordnede formål med afgiften, fordi det incitament til at sikre størst mulig genanvendelse af affald, som affaldsafgiften udgør i sig selv, svækkes af genanvendelsesvirksomhedernes adgang til kompensation for afgiften af det affald, som virksomhederne ikke genanvender.

Udvalget har desuden konstateret, at ordningen er udformet på en måde, der indebærer en række afgørende svagheder og muligheder for omgåelse.

For eksempel begunstiger ordningen virksomheder, der både sorterer og oparbejder returmaterialer, frem for de virksomheder, der udelukkende foretager sortering af returmaterialer med henblik på videre salg til oparbejdning, idet den sidstnævnte virksomhedstype ikke kan opnå kompensation.

Endvidere kan adgangen til kompensation for affaldsafgiften føre til, at genanvendelsesvirksomhederne accepterer at modtage returmaterialer med større andele af urenheder, end virksomhederne ville acceptere uden adgang til kompensation for affaldsafgiften. Herved undgår de affaldsproducenter, der leverer affald til genanvendelsesvirksomhederne, den fulde udgift til affaldsafgift af det ikke-genanvendelige affald, som kunne have været sendt direkte til forbrænding eller deponering.

Udvalget har ikke fundet, at der ville kunne foretages forbedringer af ordningen, der afgørende vil kunne rette op på problemerne.

Erhvervsmæssige konsekvenser

Stigningen i affaldsafgiften pr. 1. januar 1997 har

givet et væsentligt yderligere incitament til at genanvende affald. Afgiftsstigningen har derfor haft en gunstig virkning på den økonomiske situation i genanvendelsesbranchen, dvs. for virksomheder, der indsamler, sorterer, videresælger og oparbejder affald.

Det tværministerielle udvalg har vurderet, at en ophævelse af kompensationsordningen vil være uden nævneværdig økonomisk betydning for den store del af genanvendelsesbranchen, der i praksis kan overvælte de øgede omkostninger ved bortskaffelsen af restaffald på affaldsproducenterne. Enkelte virksomheder vil imidlertid opleve en vis forringelse af konkurrenceevnen over for udlandet. Forringelsen af konkurrenceevnen vil dog være relativt beskeden og skal ses i lyset af, at omkostningerne til affaldsbortskaffelse for konkurrerende virksomheder i udlandet enten i forvejen er væsentligt større end i Danmark eller må ventes at stige inden for det nærmeste år.

Ændringerne vedrørende biomasseaffald skønnes ikke at få erhvervsmæssige konsekvenser.

Miljømæssige konsekvenser

Stigningen i affaldsafgiften pr. 1. januar 1997 har betydet væsentligt forøgede omkostninger ved forbrænding eller deponering af affald. Genanvendelsesvirksomhederne betaler kun afgift af den del af det modtagne affald, der ikke har kunnet genanvendes, men som må forbrændes eller deponeres.

Som følge heraf vil kun genanvendelsesvirksomheder, der deponerer mere end 47 pct. af de modtagne returmaterialer som restaffald, få en stigning i omkostningerne, der overstiger affaldsproducentens meromkostninger ved deponering frem for genanvendelse.

Genanvendelsesvirksomhederne vurderes derfor generelt at have gode muligheder for at overvælte den samlede stigning i omkostningerne, der følger af dels den øgede affaldsafgift pr. 1. januar 1997, dels kompensationsordningens bortfald pr. 1. januar 1998, på affaldsproducenterne.

På den baggrund er det højest usandsynligt, at en ophævelse af kompensationsordningen vil kunne føre til lavere genanvendelse end i 1996.

Den foreslåede ændring vedrørende biomasseaffald skønnes ikke at få miljømæssige konsekvenser.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Statens udgifter vil som følge af ophævelse af kompensationsordningen blive reduceret med ca. 20 mio. kr. i 1999 og frem, i forhold til 1998.

Forslaget har ingen væsentlige administrative konsekvenser, idet der har været anvendt under et kvart årsværk til administrationen i staten.

Den foreslåede ændring vedrørende biomasseaffald skønnes ikke at få administrative konsekvenser.

Forholdet til EU-retten

Kompensationsordningen blev i forbindelse med dens vedtagelse ved L 70 den 18. december 1992 anmeldt til og godkendt af EF-Kommissionen som en statsstøttesag i henhold til Traktatens artikel 93, stk. 3.

Lovforslaget indebærer, at ordningen vil kunne afmeldes. Forslaget har ikke derudover EU-retlige aspekter.

Høring af myndigheder og organisationer

Der har været holdt møder med brancheforeningerne Dansk Returpapir og -plast og Genvindingsindustrien i forbindelse med det tværministerielle udvalgs arbejde. Brancheorganisationerne har dog kun haft lejlighed til at kommentere de faktuelle afsnit i udvalgets rapport.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr 1-2

De hidtidige bestemmelser om fritagelse for afgift ved forbrænding af halm og træaffald m.v. foreslås præciseret, således at der fremover henvises til den afgrænsning af anvisningspligtigt affald, der fremgår af Miljø- og Energiministeriets bekendtgørelse nr.638 af 3. juli 1997 om biomasseaffald. Der er således ikke tale om realitetsændringer i forhold til de gældende regler. Dog vil registrerede affaldsforbrændingsanlæg med den foreslåede ændring afgiftsfrit kunne tilføres alle de bekendtgørelsen nævnte typer af biomasseaffald, og således ikke udelukkende halm og træaffald.

Det er fortsat en betingelse for afgiftsfritagelsen, at affaldet stammer fra den type af virksomheder, der typisk frembringer det pågældende affald. Eksempelvis skal træaffald stadig stamme fra træforarbejdningens virksomheder for at være omfattet af afgiftsfritagelsen.

Det er ligeledes stadig en forudsætning for afgiftsfritagelsen, at biomasseaffaldet tilføres forbrændingsanlægget i rene selvstændige læs. Det vil sige, at læssene opfylder de krav, der stilles til biomasseaffald i bekendtgørelsen.

Til nr 3-6

Adgangen til kompensation for affaldsafgiften for genanvendelsesvirksomheder ophæves, mens kommunalbestyrelses adgang til kompensation for affaldsafgiften ved aflevering af olie- og kemikalieforurenet sand fra strandrensning videreføres uændret.

Til § 2

De hidtil kompensationsberettigede virksomheder må - i det mindste frem til fremsættelsen af dette lovforslag - antages at have disponeret i tiltro til kompensationsordningens fortsatte eksistens.

Bestemmelsen fastsætter derfor, at der i 1998 kan ydes kompensation efter de hidtidige regler for det affald, som genanvendelsesvirksomhederne har afleveret til forbrænding eller deponering i 1997.

Bilag

*I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af de bestemmelser,
der berøres af lovforslaget*

§ 1

I lov om affald og råstoffer, jf. lovbekendtgørelse nr. 335 af 10. maj 1997, foretages følgende ændringer:

1. § 9, stk. 3, nr. 1, affattes således:

»1. Biomasseaffald, der kan tilføres forbrændingsanlæg uden kommunal anvisning i henhold til Miljø- og Energiministeriets bekendtgørelse nr. 638 af 3. juli 1997 om biomasseaffald, i læs der udelukkende indeholder denne type affald.«

2. § 9, stk. 3, nr. 2, ophæves.

Nr. 3 - 6 bliver herefter nr. 2 - 5

§ 9. - - -

Stk. 2. - - -

Stk. 3. Fritaget for afgift er:

- 1) Halm, der tilføres et forbrændingsanlæg i læs, der udelukkende indeholder halm.
- 2) Ren træflis og andet rent træaffald fra træforarbejdningens virksomheder, der tilføres et forbrændingsanlæg i læs, der udelukkende indeholder træflis og andet træaffald.
- 3) -6) - - -

Stk. 4. - - -

3. § 12 a, stk. 1 og stk. 7, ophæves.

Stk. 2-6 bliver herefter stk. 1-5.

4. § 12 a, stk. 3, der bliver stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Kompensation ydes på grundlag af kommunalbestyrelsens opgørelse af mængden

af olie- og kemikalieforurenet sand fra strandrensning samt den af kommunalbestyrelsen afholdte affaldsafgift.

5. I § 12 a, stk. 6, der bliver stk. 5, ændres »stk. 5« til: »stk. 4«.

§ 12 a. Miljøministeren kan yde kompensation til virksomheder eller produktioner, hvis råvaretilførsel i væsentligt omfang er baseret på genanvendelse af materialer og produkter. Kompensationen ydes til delvis dækning af de udgifter, virksomhederne eller produktionerne ved affaldsafgiften påføres ved aflevering af affald på registreringspligtigt anlæg til forbrænding eller deponering, jf. § 11.

Stk. 2. - - -

Stk. 3. Kompensation ydes på grundlag af virksomhedens opgørelse af de affaldsmængder, der stammer fra produktionen, henholdsvis kommunalbestyrelsens opgørelse af mængden af olie- og kemikalieforurenet sand fra strandrensning samt den af virksomheden eller kommunalbestyrelsen afholdte affaldsafgift.

Stk. 4-5. - - -

Stk. 6. Ministeren kan fastsætte regler om adgangen til at påklage afgørelser, der er truffet i henhold til bemyndigelse efter stk. 5, herunder at afgørelserne ikke skal kunne indbringes for ministeren.

Stk. 7. Op til 20 pct. af kompensationsbeløb efter stk. 1 kan tilbageholdes og anvendes til modregning med virksomhedens eventuelle restancer til det offentlige.

Skriftlig fremsættelse (14. november 1997)

Skatteministeren (Carsten Koch):

Jeg skal herved tillade mig at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om afgift af affald og råstoffer. (Ophævelse af genanvendelsesvirksomheders adgang til kompensation for affaldsafgiften m.v.).

(Lovforslag nr. L 81).

Forslaget indeholder for det første et forslag om en ophævelse af kompensationsordningen for genanvendelsesvirksomheder. Et tværministerielt udvalg blev nedsat på baggrund af, at regeringen i forbindelse med den seneste ændring af affaldsafgiften, havde tilkendegivet at kompensationsordningen skulle undersøges nærmere. Udvalget har vurderet, at ordningen ikke sikrer størst mulig genanvendelse af affaldet, herunder at ordningen giver tilskyndelse

til, at virksomhederne modtager returmaterialer med større andele af urenheder end de pågældende virksomheder ville acceptere uden ordningen.

For det andet indeholder forslaget en præcisering af fritagelsesbestemmelserne for biomasse m.v. således, at der nu skabes en klar sammenhæng mellem Miljøstyrelsens bekendtgørelse om bortskaffelse af biomasseaffald og affaldsafgiften. Denne ændring er af rent administrativ karakter.

Forlaget skønnes ikke at have nævneværdige administrative konsekvenser.

Idet jeg henviser til bemærkningerne overlader jeg lovforslaget til Folketingets velvillige behandling.